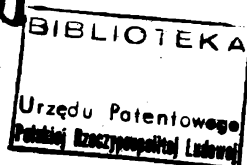

A23/3102

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 46785

Kl. 53 i. 1/20
Kl. internat. A 23 j

Związek Spółdzielni Mleczarskich*)

Warszawa, Polska

Sposób produkcji technicznej kazeiny kwasowej

Patent trwa od dnia 25 sierpnia 1960 r.

Wynalazek dotyczy sposobu produkcji kazeiny technicznej kwasowej znajdującej liczne zastosowania w przemyśle.

Produkcja kazeiny kwasowej, polegająca w zasadzie na strącaniu z mleka białka w obecności kwasu, pomimo pozornej prostoty jest trudnym zagadnieniem technicznym, gdyż jakość otrzymanego produktu zależy w bardzo znacznym stopniu od warunków prowadzenia procesu produkcyjnego. W literaturze technicznej można znaleźć liczne opisy technologii kazeiny i wskazówki praktyczne jednak znane sposoby produkcyjne nie zapewniają otrzymania produktu wysokiej jakości. Jakość kazeiny zależy w bardzo znacznym stopniu od prawidłowego doboru i ścisłego przestrzegania parametrów procesu technologicznego.

Kazeina otrzymana znanym sposobem ma postać twardych ziarn o barwie kremowej lub żółtej, rozpuszcza się w wodzie dość powoli i niecałkowicie dając roztwór mętny, a jej wiskoza jest nietrwała. Kwasowość tej kazeiny wynosi 12° SH, a zawartość popiołu 3%.

Na rynkach światowych taka kazeina jest oceniana jako produkt średniej jakości.

Kazeina otrzymywana sposobem według wynalazku jest zupełnie biała, matowo-szklista, przezroczysta, całkowicie rozpuszczalna w wodzie, dając roztwór klarowy, a jej wiskoza jest trwała. Kwasowość kazeiny wynosi zaledwie 8° SH, a zawartość popiołu nie przekracza 2%.

Wysoką jakość kazeiny wyprodukowanej sposobem według wynalazku osiąga się dzięki spełnieniu optymalnych warunków fizyko-chemicznych podczas jej produkcji.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do mleka podgrzanego do temperatury 31–35°C dodaje się powoli przy ciągłym mieszaniu wodny roztwór kwasu solnego, aż do uzyskania kwaso-

*) Właściciel patentu oświadczył, że współtwórcami wynalazku są inż. Bogdan Kajda i inż. Karol Adamik.

wości czynnej $\text{pH } 4,3 \pm 0,1$ (co odpowiada kwasowości ogólnej $20-21^\circ \text{ SH}$) całkowitego wytrącenia kazeiny w postaci płatków luźnego skrzepu. Następnie całość podgrzewa się z szybkością 1°C/min. przy ciągłym mieszaniu do temperatury 53°C , lub też najpierw podgrzewa się z tą szybkością do temperatury 48°C i dalej już z szybkością 2°C/min. aż do uzyskania temperatury końcowej 53°C . Po podgrzaniu oddziela się serwatkę, a osad zalewa się wodą o temperaturze 25°C i pozostawia na przeciąg około 12 godzin, czyli zazwyczaj do następnego dnia. Wytrąconą kazeinę płucze się dwukrotnie: w pierwszej wodzie o temperaturze 30°C i w drugiej o temperaturze $10-14^\circ\text{C}$.

W innej odmianie sposobu według wynalazku płukanie stosuje się bezpośrednio po podgrzaniu, opadnięciu ziarna i spuszczeniu serwatki. W tym przypadku stosuje się trzykrotnie płukanie ziarna w pierwszej wodzie o temperaturze 35°C , w drugiej — o temperaturze 25°C i w trzeciej o temperaturze $10-14^\circ\text{C}$. Ostatnia woda w obu sposobach płukania powinna wykazywać kwasowość ogólną nie wyższą niż $0,5^\circ \text{ SH}$. Dalsze postępowanie z kazeiną, a więc jej prasowanie, rozdrabnianie i suszenie jest takie same jak w znanych sposobach.

Przykład. Do 1000 l mleka odtłuszczonego o ustalonej temperaturze 32°C i kwasowości ogólnej $7,5^\circ \text{ SH}$ dodano bardzo cienkim strumieniem przy energicznym mieszaniu 5910 ml kwasu solnego rozcieńczonego w 30 l wody. Zakwaszanie trwało 6 minut. Po zakwaszeniu kazeina skoagulowała w całości w postaci miękkich płatków i jako wolnokwaśna kazeina ciężka opadła całkowicie na dno. Serwatka po opadnięciu płatków kazeiny wykazała kwasowość czynną $\text{pH} = 4,3$ i kwasowość ogólną 20° SH . Serwatka była ciemnozielona, klarowna, co wskazuje na prawidłowe zakwaszenie. Po zakwaszeniu rozpoczęto podgrzewanie zawartości kotła do 35°C przy powolnym mieszaniu skoagulowanej kazeiny, zabezpieczającym kazeinę przed denaturacją. Podgrzewanie prowadzono w czasie 20 minut z szybkością 1°C/min. Podgrzana kazeina ukształtowała się w postaci ziarna o średnicy $3-6 \text{ mm}$, sprężystego, ciężkiego, zwięzłego, twardego i nieklepiącego się. Po podgrzaniu i opadnięciu ziarna spuszczało serwatkę i wypłukano ziarno w trzech wodach. Temperatura pierwszej wody wynosiła 35°C ,

drugiej — 25°C , trzecia woda była zimna z kranu. Ostatnia woda wyciekająca z płuczącego się ziarna wykazała kwasowość ogólną $0,3^\circ \text{ SH}$. Po wypłukaniu ziarno wybrano na płótno filtracyjne i poddano prasowaniu z siłą nacisku 27 kg/dcm^2 w czasie 10 godzin. Kazeina prasowana na płatki o wysokości 6 cm dała się łatwo łamać i rozkruszać w dłoni na pojedyncze ziarenka. Zawartość wody w kazeinie wynosiła 60%. Wyprasowaną kazeinę rozdrobniono na młynku i poddano suszeniu termicznemu gorącym powietrzem w temperaturze 65°C .

Otrzymana sucha kazeina w postaci ziarna do 5 mm posiadała wygląd białe-matowy, szklisty. Analiza chemiczna wykazała wysokowartościowe cechy fizyko-chemiczne. W szczególności kazeina ta wykazała niską kwasowość zawartości popiołu, niższą niż w kazeinie o najwyższych światowych standartach jakościowych. Rozpuszczalność uzyskanej kazeiny była całkowita i bardzo szybka, a jej roztwór posiadał stałą lepkość.

Zastrzeżenie patentowe

Sposób produkcji technicznej kazeiny kwasowej przez zakwaszenie mleka odtłuszczonego wodnym roztworem kwasu solnego, znamieny tym, że do mleka podgrzanego do temperatury $31-33^\circ\text{C}$ dodaje się powoli przy ciągłym mieszaniu wodny roztwór kwasu solnego aż do uzyskania kwasowości czynnej $\text{pH } 4,3 \pm 0,1$ (kwasowości ogólnej $20-21^\circ \text{ SH}$) i całkowitego wytrącenia kazeiny, po czym podgrzewa się z szybkością 1°C/min. przy ciągłym mieszaniu do temperatury 53°C , zalewa się wodą o temperaturze 25°C i pozostawia na przeciąg około 12 godzin, a następnie po odpuszczeniu wody płucze się dwukrotnie wodą — w pierwszej o temperaturze 30°C i w drugiej o temp. $10-14^\circ\text{C}$, względnie bezpośrednio po podgrzaniu zdekantowane i oddzielone ziarno kazeiny przepłukuje się trzykrotnie w pierwszej wodzie o temperaturze 35°C , w drugiej — o temp. 25°C i w trzeciej o temperaturze $10-14^\circ\text{C}$, przy czym kwasowość wody z ostatniego płukania nie przekracza $0,5^\circ \text{ SH}$.

Związek Spółdzielni
Mleczarskich

Zastępca: inż. mgr Henryk Dziatlik
rzecznik patentowy